

Kitap Eleştirisi

Gülüm Şener*

Vatanını Seven Tıklasın: Sanal Cemaatte Ulusun Tahayyülü

Yazar: Haldun Narmanlıoğlu, Kalkedon Yayınları, İstanbul, 2018, 224 sayfa.

Haldun Narmanlıoğlu'nun Kalkedon Yayınları'ndan çıkan ve Nisan 2018'de kitapçı raflarında yerini alan *Vatanını Seven Tıklasın: Sanal Cemaatte Ulusun Tahayyülü* kitabı, politik cemaatlerin sosyal ağlarda inşasını ulusalcı bir hareket olan Türkiye Gençlik Birliği (TGB) özelinde inceliyor. Kitabın temel savı, küreselleşme çağında saldırıya uğrayan, parçalanmış ve eriyen ulusal kimliklerin sanal cemaatlerde kendilerini yeniden üretmekle savunmaya geçtikleridir. Çünkü internet, ulusalcı görüşteki sanal cemaatlerin oluşumuna, ortak inanç ve değerlerin pratiğe dökülmesine zemin hazırlıyor (s.25) ve ulusçuluk internette cemaatleşiyor (s.67). Sosyoloji, siyaset bilimi ve iletişim bilimlerinin keşifinde konumlanan inceleme fiziksel cemaat ile sanal cemaatler, ulus-devlet ve milliyetçilik, iletişim teknolojileri ve internet iletişimi

üzerine kuramlardan ve çalışmalardan besleniyor.

“İletişim ve Cemaat” ilişkisini inceleyen ilk bölümde geleneksel, modern ve postmodern toplum izleğinde dönüşen cemaat kavramı ve iletişim araçlarının cemaat üzerindeki etkileri ele alınıyor. Bu bölümde okur, sözlü kültür-yazılı kültür bağlamında cemaatin dönüşümü, modernitenin sosyologları Durkheim, Tönnies ve Weber'in cemaat tanımlamaları, ulusun yükselişiyle ortaya çıkan hayali cemaatler (Anderson) ve Maffesoli'nin değişimiyle günümüzün “güdüklü kabileleri” hakkında ayrıntılı bilgi sahibi oluyor.

Günümüzün çoğul iletişim ortamında cemaatler de yapısal dönüşüme uğruyorlar. Yazara göre iletişim süreçlerinde yaşanan teknolojik gelişmeler, özellikle yığılmalı iletişimin çeşitlenmesi ve tek merkezli özelliğinin zayıflaması; yerel, etnik ve dini gruplar ile yeni haklar talep eden demokratik örgütlenmeler için yeni iletişim ortamları ve fırsatları

* Bağımsız araştırmacı.
Orcid no: 0000-0002-8625-0304,
gulumsener@gmail.com